

Fylkesmannen i
NORDLAND

Spenstig bruk av tre er fremtidsrettet næringsutvikling.

- vinner til Nordlands beste

Fylkesmannen i
NORDLAND

Prosjekt *«Økt bruk av tre i Nordland»*

Stein-Petter Hillestad
Prosjektleder

- vinner til Nordlands beste

Skal motivere til å øke kompetansen rundt bruken av tre i bygg og bidra til økt lokal verdiskaping innenfor treindustri i Nordland.

- vinner til Nordlands beste

Virkemidler:

Våre virkemidler er bidrag til nettverksbygging, konferanser, studieturer, kompetanseheving etc.,

Hva gir Innovasjon Norge gir støtte til:

- Forprosjekt og utviklingsprosjekt som finner nye bruksområder for tre.
- Bedriftsutvikling, samarbeidsprosjekter og produktutvikling i bedrifter som arbeider med tre.
- Kompetanseutvikling i ny bruk av tre, inkludert internasjonal innhenting av kunnskap.

- vinner til Nordlands beste

Fylkesmannen i
NORDLAND

PRIS FOR STORMEN: DRDH Architects, ved David Howarth og Daniel Rosbottom, mottok
Betongelementprisen 2015 for Stormen konserthus og bibliotek.

FOTO: CHRISTINA GULBRANDSEN

- vinner til Nordlands beste

Heder og ære til arkitekt

Fikk pris for Stormen

Fint å kunne
illustrere
Betongelement-
prisen med et så
flott bygg – i tre

- Den stygge andungen viste seg å være en svane.

CHRISTINA GULBRANDSEN
cg@an.no
755 05 000

BODØ: Det sa ordfører Ida M. Pinnerød da DRDH Architects mandag kveld fikk Betongelementprisen 2015 for Stormen konserthus og bibliotek.

I begrunnelsen fra juryen heter det blant annet:

«Stormen, Bodøs nye konserthus og bibliotek, fullender en tidligere ubebygget og viktig del av Bodø sentrum på kvalitetsrikt vis.»

Videre står det:

«Gjennom både høy arkitektonisk kvalitet og funksjon er Stormen konserthus og bibliotek blitt to viktige bygg i Bodø sentrum. Prosjektet er et resultat av en modig prosess og et særlig godt samarbeid mellom byggherre, arkitekt og betongelementleverandør.»

Bodøs identitet

- Arkitektene har studert byen og tilpasset bygget til både tomt og omgivelser. De har brukt tid på å forså Bodø sin identitet, sa

Pinnerød og fortsatte:

- Murklossen traff oss midt i hjertet. Den stygge andungen viste seg å være en svane, la hun til.

- Først og fremst tusen takk til juryen. Det er en stor glede å være tilbake, og se at byggene fortsatt ser bra ut. Det er et stort privilegium å bli så godt mottatt, sa arkitekt Daniel Rosbottom under utdelingsseremonien.

Refleksjon av lys

Arkitekten fortalte at den hvite fargen ble valgt fordi den har stått sterkt i nordnorsk arkitektur.

- Fasaden fanger både sommerlyset og vintermørket. Den tilpasser seg og endrer seg, og tar vare på det arktiske lyset, sa Rosbottom og fortsatte:

- Fasaden reflekterer lyset på en magisk måte.

Arkitektene trakk flere ganger fram Overhalla Betongbygg som har stått for betongelementene.

Rørende

- Det er rørende å få så mange gode ord etter at vi har jobbet så hardt og satset så mye, sa direktør Arnt Ove Amdal i Over-

PRIS FOR STORMEN: DRDH Architects, ved David Howarth og Daniel Rosbottom, mottok Betongelementprisen 2015 for Stormen konserthus og bibliotek.

FOTO: CHRISTINA GULBRANDSEN

halla Betongbygg etter å ha gitt arkitektene en god klem.

Ordføreren mener det som skjer i Stormen er viktigst, men trakk fram betydningen av god

arkitektur.

- Vi gratulerer med nok en pris til Stormen og jeg håper bodøværingene fortsetter å trykke betongen til sitt hjerte, sa

Pinnerød.

- Vi synes dere har fått mye for pengene, selv om mange tenker at det har vært dyrt, sa arkitekt David Howarth.

Hvorfor bygge i tre?

- Fornybart materiale
- Enorme ressurser i skogene
- Fleksibel byggeprosess
- Lette konstruksjoner
- Mindre belastning på arbeiderne
- Mindre sykefravær
- Tre slipper ut fukt og tar til seg varme
- Romtemperaturen kan holdes lavere
- Tre føles varmt å ta på
- Svært gunstig i forhold til allergiske reaksjoner

Barnehage i massivtre

- vinner til Nordlands beste

Hvorfor bygge i tre?

Norge skal redusere klimagassutslippene med 30 % innen 2020.

Skog som vokser tar opp CO₂ og binder det i form av karbon i tre.

Gjennom å bruke treprodukter til f.eks. husbyggingsformål kan karbonet langsiktig lagres og bidrar dermed til reduksjon av CO₂ i atmosfæren.

- vinner til Nordlands beste

Fylkesmannen i
NORDLAND

– Bygg står for en tredel av alle klimagassutslippene i verden. Norge har forpliktet seg til kraftige utslippskutt og derfor må vi endre måten vi bygger på, sier Statsbyggs administrerende direktør Harald V. Nikolaisen. Her er han fotografert utenfor regjeringskvartalet. Foto: Terje Pedersen / NTB scanpix

Statsbygg vil kutte utslipp fra nye bygg

Statsbygg har besluttet å redusere klimagassutslippene fra sine nye bygg med minst 30 prosent. Innen 2030 skal utslippene ned i null.

annonse

Fylkesmannen i
NORDLAND

Brønnøysundregistrene - Høye miljømål

Energi

Bygget skal tilfredsstillere passivhusstandarden, men være 5 % bedre.

Klimagassutslipp

Løsninger som bidrar til å redusere klimagassutslipp fra bygget

Materialer

Materialer med høy resirkuleringsgrad

- vinner til Nordlands beste

Forankring:

Forslag til kommunedelplan klima og energi

Målområde 1: Klimagasser - Utslippsreduksjon

Tiltak	Hovedmål 1: Utslippsreduksjon av klimagasser lik nasjonale og regionale mål.	Hovedansvar og samarbeidspartnere	Behandling	Tidsplan			
				2015	2016	2017	2018
Strategi 1.3: Reduksjon i utslipp fra Næringsvirksomhet/Industri/Offentlig sektor							
1.3.3	Øke bruken av trekonstruksjon i bygningsmasse, innredninger, møbler og utstyr.	Økonomi, Eiendomskontoret, Innkjøp	A/P	x	x	x	x
1.3.4	Jobbe for økt bruk av trekonstruksjon i byggenæringen	SK	A	x	x	x	x

- virker til Nordlands beste

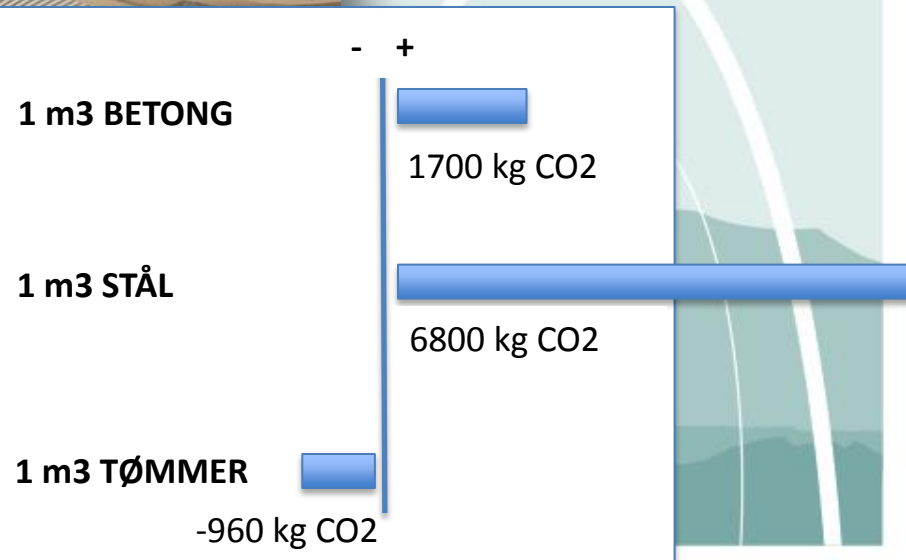

Fylkesmannen i
NORDLAND

Innovativ bruk av tre!

- vinner til Nordlands beste

Fylkesmannen i
NORDLAND

Sikkerhet:

Forkuller 40 mm pr. time
Stor brannmotstand

- vinner til Nordlands beste

Fylkesmannen i
NORDLAND

Sikkerhet:

Verdens (foreløpig) høyeste trehus i Bergen.

Er sikrere mot brann enn om det hadde vært bygget i stål og betong.

Dersom uhellet er ute er tiden til evakuering og slukking bedre enn i bygg av stål og betong.

- vinner til Nordlands beste

Vil du bygge Norges første sykehjem i massivtre?

Frogn kommune inviterer entreprenører til frokostmøte om kommunens helsebyggprosjekt

Kommunestyret har vedtatt at det blant annet skal bygges 109 sykehjems plasser, lærings-, mestrings- og rehabiliteringssenter, dagsenter for eldre og nytt sentralkjøkken. Det nye bygget vil få et bruttoareal på ca. 12 000 kvm og skal etter planen stå klart innen utgangen av 2016.

Det er et mål at bygget skal sertifiseres etter BREEAM-NOR standarden i kategorien «VERY GOOD». Forprosjektet er nå i gang og totalentreprisen vil bli offentlig kunngjort som åpen anbudskonkurranse i desember 2014. I forbindelse med kommunestyrets behandling av skisseprosjektet ble det vedtatt at det skal innhentes tilbud både på bygging i stål/betong og i massiv tre. Massivtre alternativet vil bli foretrukket dersom det laveste tilbudet med bygging i massiv tre har lik eller lavere pris enn det laveste tilbudet med bygging i stål/betong.

				AF
	Stål og Betong	Stål og Betong	Stål og Betong	Massiv tre
Forberedende og rivearbeider	7.806.342	2.950.175	2.482.000	2.387.696
Nybygg	255.300.730	272.480.602	226.782.218	204.866.234
Dagsenter	9.607.681	4.534.793	5.370.000	4.835.451
Sentralkjøkken	17.145.974	11.919.003	13.413.820	13.055.632
Gangsti og gangbro	3.271.560	1.626.998	880.000	1.713.033
Opsjonspriser. Skjema A2.	12.240.711	7.052.813	2.594.300	7.400.000
Tiltransporter inkl. påslag. Skjema A3.	10.260.000	10.640.000	10.450.000	9.785.000
Timerater og påslag for regningsarbeider. Skjema A5.	20.859.800	21.710.000	20.004.250	20.957.500
FDVU og LCC kostnader. Skjema A11.	93.697.740	61.224.256	122.760.210	104.936.704
Totalt ekskl. mva.	430.190.538	394.138.640	404.736.798	369.937.250
Mva.	107.547.635	98.534.660	101.184.200	92.484.313
Totalt inkl. mva.	537.738.173	492.673.300	505.920.998	462.421.563

Fylkesmannen i
NORDLAND

- vinner til Nordlands beste

*80 % av dagens studentboliger
bygges i massivtre.*

- vinner til Nordlands beste

- vinner til Nordlands beste

Fylkesmannen i
NORDLAND

- vinner til Nordlands beste

«- Vil du bygge VERDENS ENESTE Jektefartsmuseum i massivtre?»

- vinner til Nordlands beste

Fylkesmannen i
NORDLAND

Mathavna i Bodø i massivtre?

- vinner til Nordlands beste

Nedre Torg i Bodø i limtre?

- vinner til Nordlands beste

Coop Straumen

- 1.300 m²
- Søyrefri
- Monteres i juni

- Lokale småbedrifter skal samarbeide om totalentreprisen

- vinner til Nordlands beste

Hadsel Videregående skole, Stokmarknes

- Bæresystem og etasjeskillere i massivtre.
- Lavenergistandard
- Areal 2.900 m²
- Kostnad kr. 135. mill.
- Byggestart 2016

- vinner til Nordlands beste

Fylkesmannen i
NORDLAND

Kyr produserer 14 % mer melk i massivtre fjøs!

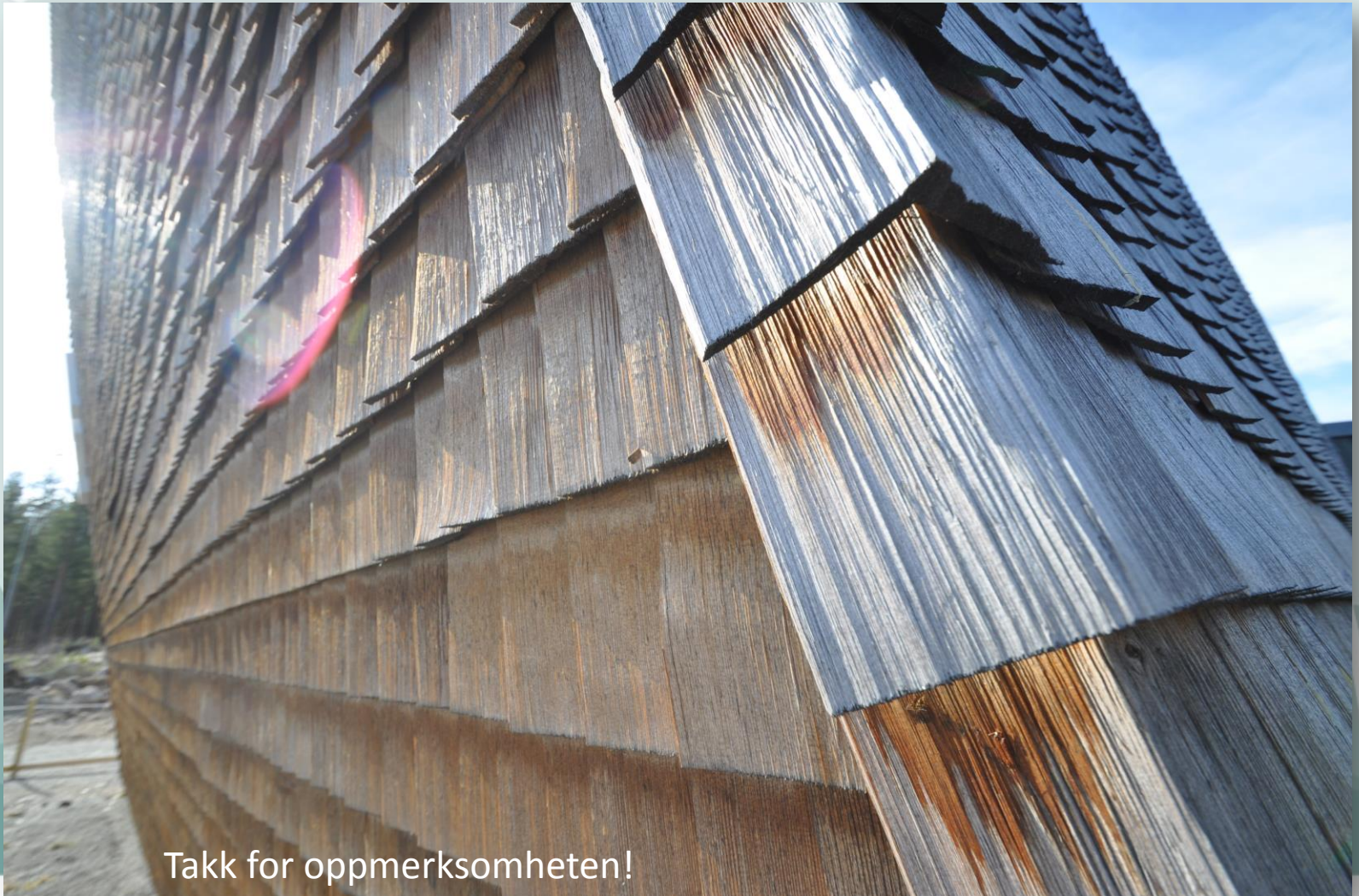

- virker til Nordlands beste

Fylkesmannen i
NORDLAND

Takk for oppmerksomheten!

- vinker til Nordlands beste